

Uvědomělost, aktivita a iniciativa lidí

Nový vztah k práci, všestranná iniciativa pracujících patří k nejdůležitějším změnám uskutečněným v procesu více než třicetileté výstavby socialistické společnosti v naší zemi. To, že lidé dělají víc než je jejich povinnost, že usilují dobrovolně, z vlastního přesvědčení o předčasném splnění plánu a stanovených úkolů, je názorným svědectvím o růstu jejich politického uvědomění a dokladem o uskutečnění závažných revolučních společenských přeměn. Současně je to vyjádřením hluboké důvěry pracujících v politiku Komunistické strany Československa. Velmi zřetelně se tyto skutečnosti projevují i mezi příslušníky ČSLA.

XV. sjezd KSČ nejen vysoce ocenil tuto iniciativu, ale zároveň stanovil, kam a na co je ji třeba soustředit.

Dnes, kdy přistupujeme k bilancování období posledních pěti let, vidíme zvláště jasně správnost stanovených cílů. Znovu si to uvědomujeme po 18. zasedání ÚV KSČ v rámci příprav na XVI. sjezd strany.

Příslušníci Československé lidové armády čestně splní úkoly výtčené XV. sjezdem KSČ. Plně to potvrdily rozborů výcvikového roku i výroční jednání komunistů v základních organizacích. Vojáci z povolání, základní služby a občanskí pracovníci iniciativně a důsledně usilovali o všestranné upevnění bojové a mobi-

lizační pohotovosti naší armády. Život v jednotkách, útvech a institucích je naplněn velkým úsilím za prosazení náročnému kursu kvality a efektivnosti veškeré práce.

Další rozvoj rozvinuté socialistické společnosti, plnění programu, který vynesl XVI. sjezd KSČ je nerozlučně spojen s iniciativou a tvůrčím uplatněním schopností lidí. Jejich uvědomělý přístup k plnění úkolů nejen usnadňuje plnění povinností, ale v mnoha případech je vůbec podmínkou např. zvládnutí náročnému výcviku, nebo splnění cílů náročných polních cvičení. Jedním z nejdůležitějších projevů rozvoje iniciativy a aktivity je socialistická soutěž.

Hlavní význam socialistického soutěžení spočívá v tom, že mobilizuje naprostou většinu vojáků k vzornému plnění jejich povinností, že je vychovává ke kolektivní odpovědnosti za splnění úkolů jednotky. Socialistické soutěžení je rovněž neoddelitelné od všeobecných zásad řídicí činnosti štábů. Vnější do této činnosti neocenitelnou iniciativu a kolektivní rozum a stává se tak nezbytnou podmínkou včasného a uvědomělého plnění úkolů. Tento postup naplňuje zároveň jeden z důležitých principů rozvoje socialistické společnosti, kde centrální řízení a plánování se opírá o iniciativu a předpokládá tvůrčí účast všech pracujících.

Stalo se již tradicí, že počátkem nového výcvikového roku vyzývá jeden útvar k soutěži ostatní útvary, školy a zařízení v ČSLA. Letos to byl karpatský motostřelecký útvar, který na počest XVI. sjezdu KSČ a 60. výročí založení strany se zavázal splnit úkoly RMNO ve výcvikovém roce 1980—81 v hlavních družích bojové a politické přípravy výtečně a v ostatních výtečně a dobře. Desítky útvarů a zařízení tuto výzvu přijalo.

Fakta za uplynulý výcvikový rok ukazují, že výsledkem tohoto úsilí bylo více než 38 tisíc vzorných vojáků, přes 10 tisíc vzorných kolektivů a jednotek. Na 17 tisíc příslušníků armády splnilo podmínky vyšší třídosti a zvýšilo si svoji kvalifikaci. V závodch a zařízeních ČSLA byly splněny kolektivních a individuálních závazků vytvořeny miliónové hodnoty. Významný podíl na tom má více než 2200 brigád socialistické práce a přes 170 komplexních racionálních brigád, v nichž je zapojeno několik tisíc občanských pracovníků i vojáků z povolání. Ti všichni se významnou měrou podílejí na zlepšovateckém hnutí, na realizaci úsporných opatření s pracovními silami i materiálem. Tak se v praktické denní činnosti naplňuje politika strany při tvorbě nových hodnot a upevňování socialistického uvědomění lidí.

Příslušníci armády svými činy jednoznačně prokazují podporu politice strany i hrstot na svoji vlast, na příslušnost k zemím socialistického společenství.

Úkolem soustavné politické práce a činnosti velitelů je využít zkušeností z rozboru iniciativy a aktivity vojáků. Jde nám přitom také o kvalitu jak přijímaných závazků, tak i celou práci při vyhodnocování soutěží. Zdůrazňujeme realitu závazků i takové samozřejmosti, aby kolektivní závazek byl projednán v celém kolektivu, kterého se týká, aby jeho členové byli v průběhu celého roku informováni o případných problémech a příčinách úspěchů i neúspěchů ve své činnosti. Smyslem všech soutěží je vždy řešení skutečných a hlavních otázek a problémů, které život přináší.

Zkušenosti útvarů, které několik let za sebou dosahují výtečných hodnocení v bojové a politické připravenosti, ukazují, že základní příčina úspěchu spočívá v názorové a akční jednotě velitelů, politických pracovníků, stranické a svazácké organizace. Ve společném a jednotném úsilí celého kolektivu je možné nejlépe uplatnit kolektivní rozum všech příslušníků jednotky nebo celých kolektivů. Právě tak se podařilo zvyšovat odpovědnost velitelů

i podřízených za splnění stanovených úkolů. Kolektivní rozum také předpokládá zobečňování nejlepších zkušeností a různých forem soutěžení.

Sféra působnosti socialistické soutěže se rok od roku rozšiřuje a obohacuje. Stále více roste její úloha ve vlivu na upevňování kázně a na plnění řádů a předpisů. Mnohé významné podněty přinesla v tomto směru celarmádní konference v září loňského roku. Zdůraznila svázanost řešení nových náročných úkolů s dalším zvyšováním uvědomělosti, ukázněnosti, aktivity a iniciativy příslušníků ČSLA. Konference vyzvedla jako naléhavý úkol docílit výrazné změny v účinnosti výchovného působení na vojáka, ve zvýšení výchovného poslání Československé lidové armády při budování a zajišťování spolehlivé obrany socialistické vlasti.

Bohatost a členitost vlivu aktivity a iniciativy lidí na praktický život vojsk vyžaduje, abychom zdokonalování řízení socialistické soutěže věnovali stále větší pozornost. Významnou úlohu v tom sehrála i Směrnice pro socialistické soutěžení v ČSLA. Jde především o těsnější přimknutí iniciativy a aktivity vojáků k plnění úkolů rozkazu ministra národní obrany ČSSR pro přípravu vojsk. Jeden ze způsobů jak toho ještě lépe dosahovat je prohlubovat srovnatelnost soutěží v útvarech, svazcích a svazech.

Politické orgány, stranické a společenské organizace musí všestranně usilovat o další zlepšování podmínek soutěže, dbát, aby komunisté a svazáci byli v čele tohoto úsilí a podporovali tak atmosféru kritičnosti a soustavného veřejného hodnocení výsledků. Je třeba odstraňovat veškeré projevy samoučelnosti a formálního přístupu, který ještě se občas vyskytuje. Velká je také odpovědnost velitelů, kteří mají soustavně a náročně a spravedlivě ve spolupráci se stranickými a společenskými organizacemi vyhodnocovat výsledky soutěže.

Rozvoj uvědomělé aktivity a iniciativy příslušníků ČSLA dosáhl významného rozmachu na počátku letošního roku v souvislosti s přípravami na XVI. sjezd Komunistické strany Československa a na počest 60. výročí založení KSČ. Výsledky výcvikového roku ukazují na těsnou spjatost socialistické soutěže s výcvikovými úkoly, s učebními programy na školách, které tvoří více než tři čtvrtiny z celkového počtu závazků. Rozvoj iniciativy se tedy rozvíjí v těsné souvislosti s plněním úkolů bojové a politické přípravy, s bojem za zvyšování kázně, růstu

uvědomělosti a vzdělanosti příslušníků ČSLA.

Socialistická soutěž se dnes rozvíjí nepřetržitě po celý rok. Pozitivně ovlivňuje plnění úkolů polního výcviku. Šířeji se uplatňují krátkodobé soutěže při zaměstnáních v taktické a střelecké přípravě.

Využití zkušeností a poznatků z realizace linie XV. sjezdu KSČ a příprava na náročnější etapu, kterou vytyčí XVI. sjezd strany, je spolehlivou cestou jak dále pozvednout socialistické soutěžení v ČSLA na nový vyšší stupeň. Je potřeba hluboce analyzovat zkušenosti nejlepších vojáků, předních kolektivů a jednotek. Důležitou roli sehrává osobní příklad a umění využít této síly při formování a rozvíjení vysokých bojových, politických i psychických vlastností vojáků. Nejlépe můžeme přesvědčovat svým jednáním, odhodláním, chováním, vůlí a také svým systémem práce. Už od nepaměti se říká, že příklady táhnou. V málokteré oblasti lidské činnosti to je tak zřejmé jako v armádě v bojových situacích.

Síla osobního příkladu je však stejně působivá i v naší mírové době, při upevňování bojové síly naší Československé lidové armády. Je třeba ocenit, že i práce s tradicemi v tomto směru při propagování příkladných činů vojáků z naší současnosti oživila masově politickou práci a přispěla k oživení názorné agitace.

Naše společnost je charakterizována dynamickým růstem výrobních sil, vysoce rozvinutou technickou základnou národního hospodářství, vysokou životní úroveň, čilým politickým a společenským ruchem. Musí tomu odpovídat i povaha zaměření všech forem aktivity.

Proto stále více vystupuje do popředí výchovná funkce socialistického soutěžení, její spojování se socialistickým způsobem života, životním prostředím, s novou kvalitou vztahů mezi lidmi. Účinnější působení na ideové přesvědčení vojáků a jejich uvědomělého vztahu k plnění vojenských povinností smeluje vojenské kolektivy, upevňuje soudružské vztahy a ovzdusť vzájemné důvěry při dodržování zásad náročnosti.

Nedělitelnost úkolů bojové pohotovosti armády a vysoké úrovně kázně, organizovanosti a iniciativy, morální a psychologické připravenosti je v moderní armádě očitelná. Proto jsou kladeny na výchovnou práci velitelů, štábů, politických orgánů i stranických organizací stále vyšší nároky. Specifickým rysem vojenské služby a vojenských činností vůbec je jejich kolektivní charakter. Ne náhodou jmenovaná celoarmádní konference vyzvedla úlohu kolektivu ve výchovné práci a výchovu ke kolektivismu, bez něhož není možné zvládnout úkoly při obsluze současné moderní techniky a zbraňových systémů.

V pracovním kolektivu se rodí tvořivá iniciativa, kázeň a odpovědnost za splnění úkolů. Z těchto i dalších důvodů jsou základní kolektivy naší armády aktivní výchovnou silou a důležitým činitelem formování socialistického člověka.

To všechno zdůrazňuje význam úsilí o získání titulu vzorný voják a vzorná jednotka k dosažení výtečného hodnocení v jednotlivých družích příprav. Ve svém důsledku je vedou k vyšší úrovni plnění náročných výcvikových a výchovných úkolů. Dále rozvíjet iniciativu a prohlubovat význam socialistické soutěže znamená prosazovat základní požadavky strany ke zvyšování kvality a efektivnosti veškeré práce. Toho můžeme dosáhnout jen v každodenní poctivé práci při zintenzivnění výchovného procesu a jeho neustálým naplňováním vším novým, co věda a život ve vojenské činnosti vytvářela. V soutěži znamená překonávat přezíté zvyklosti a rozvíjet všechny pozitivní stránky a schopnosti člověka.

Nové úkoly, které nás v roce XVI. sjezdu a 60. výročí vzniku KSČ čekají, jsou ještě náročnější a vyžadují více úsilí v činnosti každého z nás. Veškerá činnost velitelů, stranických organizací a společenských organizací musí napomáhat úspěšnému rozvoji iniciativy a aktivity příslušníků ČSLA, upevňovat v jednotkách vědomí důležitosti a osobní odpovědnosti za tuto činnost. V armádě to znamená vytvářet důležité předpoklady k upevnění její síly a bojeschopnosti.